

P.Z. br. 514

HRVATSKI SABOR

KLASA: 740-01/23-01/04

URBROJ: 65-23-02

Zagreb, 19. lipnja 2023.

Hg**NP*740-01/23-01/4*65-23-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Mosta, aktom od 16. lipnja 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Božu Petrova, Nikolu Grmoju, Antu Kujundžića, Marina Miletića, Miru Bulja, Zvonimira Troškota, Ninu Raspudića i Mariju Selak Raspudić, zastupnike u Hrvatskome saboru.

PREDSJEDNIK

Gordana Jandroković

P.Z. br. 514

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika Mosta
Zagreb, 16. lipnja 2023.

Hs**NP*740-01/23-01/4*6532-3-23-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	16-06-2023	
Klasifikacijska oznaka:	740-d/23-d/4	Orig. jed. 65
Uredbeni broj:	6532-3-23-01	Pril. 1 Vrij. -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18. i 53/20), podnosimo Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona.

Navedeni Prijedlog zakona u Hrvatskom saboru obrazložit će zastupnici Božo Petrov, Nikola Grmoja, Ante Kujundžić, Marin Miletić, Miro Bulj, Zvonimir Troškot, Nino Raspudić i Marija Selak Raspudić.

Klub zastupnika Mosta

Božo Petrov

KLUB ZASTUPNIKA MOSTA

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KAZNENOG ZAKONA**

Zagreb, 16. lipanj 2023.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14 - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.)

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Kaznenim zakonom („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21 i 114/22 - dalje u tekstu: Zakon) propisuju se kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao i sankcije odnosno kazne za počinitelja takvih kaznenih djela.

Broj seksualno zlostavljane djece u Hrvatskoj neprestano raste. Prema podacima MUP-a broj seksualno zlostavljane djece iz godinu u godinu u Republici Hrvatskoj se povećava. No puno je zločina i dalje neprijavljeno, a kazne za pedofile su premale.

Predloženim izmjenama Kaznenog zakona povećavaju se kazne za počinitelje kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

Posebno se ističe povećanje kazni za počinitelje ove vrste kaznenih djela, a radi se o osobama kojima su djeca povjerena radi odgoja, učenja, čuvanja, njege ili dušebrižništva (učitelji, profesori, odgajatelji, liječnici, svećenici).

Sudska praksa pokazuje da se za ove zločine uglavnom dodjeljuju male kazne zatvora od godinu-dvije. Tako mnogi umjesto zatvorske kazne trebaju samo odraditi društveno koristan rad.

Najčešće se sudi po članku 158. Zakona i daju minimalne kazne.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom i posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Predloženim izmjenama Zakona predlažu se pooštriti zapriječene kazne za počinitelje tih vrsta kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta i to do dugotrajnog zatvora te propisati da kazneni progon i izvršenje kazne za navedena kaznena djela ne zastarijevaju.

Na ovaj način se zaštićuju najranjiviji dijelovi društva, kako se ne bi događalo da počinitelji ovih najtežih kaznenih djela prođu sa minimalnim ili nikakvih kaznama. Isto tako predlažu se izmjene Zakona na način da svi sadržaji i materijali koji imaju umjetnički, medicinski ili znanstveni značaj moraju prije prikazivanja dobiti odobrenje roditelja ili skrbnika djeteta. Na taj način se djeca štite od izlaganja neprimjerenim sadržajima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu (Narodne novine 144/2012, 125/2011, 61/2015, 56/2015, 101/2017, 118/2018, 126/2019, 84/2021 i 114/22), u članku 81. stavku 2., iza riječi „teškog ubojstva (članak 111.)“ dodaju se riječi „spolna zlouporaba djeteta mlađeg od petnaest godina (članak 158.), spolna zlouporaba djeteta starijeg od petnaest godina (članak 159.), zadovoljenje pohote pred djetetom mlađim od petnaest godina (članak 160.), mamljenje djece za zadovoljenje spolnih potreba (članak 161.), podvođenje djeteta (članak 162.), iskorištavanje djece za pornografiju (članak 163.), iskorištavanje djece za pornografske predstave (članak 164.), upoznavanje djece s pornografijom (članak 165.)“

Članak 2.

U članku 83. stavku 2., iza riječi „teškog ubojstva (članak 111.)“ dodaju se riječi „spolna zlouporaba djeteta mlađeg od petnaest godina (članak 158.), spolna zlouporaba djeteta starijeg od petnaest godina (članak 159.), zadovoljenje pohote pred djetetom mlađim od petnaest godina (članak 160.), mamljenje djece za zadovoljenje spolnih potreba (članak 161.), podvođenje djeteta (članak 162.), iskorištavanje djece za pornografiju (članak 163.), iskorištavanje djece za pornografske predstave (članak 164.), upoznavanje djece s pornografijom (članak 165.)“

Članak 3.

U članku 158. stavku 1. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina" zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina".

U članku 158. stavku 2. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina".

U članku 158. stavku 4. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina", a riječi "kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina" zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina".

U članku 158. stavku 5. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od najmanje pet godina".

U članku 158. stavku 6. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina".

Članak 4.

U članku 159. stavku 1. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina".

Članak 5.

U članku 160. stavku 1. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora do tri godine", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina".

U članku 160. stavku 2. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina".

Članak 6.

U članku 161. stavku 1. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina" zamjenjuje se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina".

U članku 161. stavku 2. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora do tri godine", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina".

Članak 7.

U članku 162. stavku 1. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina".

U članku 162. stavku 2. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina".

U članku 162. stavku 3. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od najmanje pet godina".

U članku 162. stavku 4. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina" zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina".

Članak 8.

U članku 163. stavku 1. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina".

U članku 163. stavku 3. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina" zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina".

Članak 9.

U članku 164. stavku 1. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina".

U članku 164. stavku 2. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina".

U članku 164. stavku 3. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od najmanje pet godina".

Članak 10.

U članku 165. stavku 1. riječi: "kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina", zamjenjuju se riječima: "kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina".

U članku 165. stavku 3. iza točke dodaje se nova rečenica koji gasi: „Materijali koji imaju umjetnički, medicinski ili znanstveni značaj moraju prije prikazivanja dobiti odobrenje roditelja ili skrbnika djeteta“

Članak 11.

U članku 166. stavku 1. riječi: "počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina", zamjenjuju se riječima: "počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina".

U članku 166. stavku 2. riječi: "počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina", zamjenjuju se riječima: "počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom".

U članku 166. stavku 3. riječi: "počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom", zamjenjuju se riječima: "počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje petnaest godina ili dugotrajnim zatvorom"

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Predloženom odredbom propisuje se da kazneni progon ne zastarijeva za kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

Članak 2.

Predloženom odredbom propisuje se da ne zastarijeva izvršenje kazni izrečenih za kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

Članak 3. do članka 11.

U predmetnim člancima predlaže se povećanje zapriječene kazne za sva dijela iz glave kaznenog zakona za kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta

Članak 12.

Predloženim člankom propisuje se stupanje na snagu predloženom Zakona od dana objave u Narodnim novinama.

TEKST ODREĐABA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 81. (NN 56/15, 118/18, 84/21)

(1) Kazneni progon zastarijeva nakon:

- 40 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna dugotrajnog zatvora i kazna zatvora u trajanju dužem od 15 godina,
- 25 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 10 godina,
- 20 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 5 godina,
- 15 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 3 godine,
- 10 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od jedne godine i
- 6 godina za ostala kaznena djela.

(2) Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), terorizma (članak 97. stavak 4.), teškog ubojstva (članak 111.), teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166. stavak 2. i 3.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.) te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

(3) Ako je prije proteka rokova iz stavka 1. ovoga članka donesena prvostupanjska presuda, zastara kaznenog progona produljuje se za dvije godine.

Članak 83. (NN 56/15, 118/18, 84/21)

(1) Izrečena se kazna zbog zastare ne može izvršiti kad od pravomoćne presude protekne:

- 40 godina od izrečene kazne dugotrajnog zatvora,
- 25 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od deset godina,

- 20 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od pet godina,
  - 15 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od tri godine,
  - 10 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od jedne godine,
  - 6 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju do jedne godine, novčane kazne kao glavne ili sporedne kazne.
- (2) Ne zastarijeva izvršenje kazni izrečenih za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločina agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), terorizma (članak 97. stavak 4.), teškog ubojstva (članak 111.), teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166. stavak 2. i 3.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.) te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

Spolna zlouporaba djeteta mlađeg od petnaest godina

Članak 158. (144/12, 118/18)

- (1) Tko izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju s djetetom mlađim od petnaest godina, ili ga navede da izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju s trećom osobom ili da nad samim sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.
- (2) Tko nad djetetom mlađim od petnaest godina izvrši bludnu radnju, ili ga navede da izvrši bludnu radnju s drugom osobom ili da nad samim sobom izvrši bludnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (3) Nema kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka ako razlika u dobi između osoba koje vrše spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju ili bludnu radnju nije veća od tri godine.
- (4) Počinitelj koji je bio u otklonjivoj zabludi da dijete iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje petnaest godina kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam, a ako je bio u otklonjivoj zabludi da dijete iz stavka 2. ovoga članka ima najmanje petnaest godina kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (5) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini uz primjenu sile ili prijetnje, obmane, prijevare ili zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti djeteta o njemu, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(6) Tko djelo iz stavka 2. ovoga članka počini uz primjenu sile ili prijetnje, obmane, prijevare ili zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti djeteta o njemu, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Spolna zlouporaba djeteta starijeg od petnaest godina

Članak 159. (NN 56/15, 118/18)

(1) Tko s djetetom koje je navršilo petnaest godina koje mu je povjereno radi odgoja, učenja, čuvanja, dušebrižništva ili njege izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili ga navede da s drugom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili da samo nad sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se srodnik po krvi ili po posvojenju u ravnoj lozi, očuh, maćeha ili izvanbračni drug ili životni partner ili neformalni životni partner roditelja djeteta koji s djetetom koje je navršilo petnaest godina izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili ga navede da s drugom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili da samo nad sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju.

Zadovoljenje pohote pred djetetom mlađim od petnaest godina

Članak 160. (NN 118/18, 84/21)

(1) Tko pred djetetom mlađim od petnaest godina čini spolne radnje namijenjene zadovoljavanju vlastite ili tuđe pohote, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko pred djetetom mlađim od petnaest godina počini kazneno djelo iz članka 153. do članka 155., članka 158. ili članka 159. ovoga Zakona, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

Mamljenje djece za zadovoljenje spolnih potreba

Članak 161. (NN 118/18, 126/19)

(1) Punoljetna osoba koja osobi mlađoj od petnaest godina, u namjeri da ona ili druga osoba nad njom počini kazneno djelo iz članka 158. ili članka 163. stavka 1. i 2. ili članka 164. stavka 1. ovoga Zakona, putem informacijsko komunikacijskih tehnologija ili na drugi način predloži susret s njom ili drugom osobom i koja poduzme mjere da do tog susreta dođe, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko prikuplja, daje ili prenosi podatke o osobi mlađoj od petnaest godina radi počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Podvođenje djeteta

Članak 162. (NN 118/18)

(1) Tko radi zarade ili druge koristi dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na pružanje spolnih usluga, ili organizira ili omogućiti pružanje spolnih usluga s djetetom, a znao je ili je morao i mogao znati da se radi o djetetu,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(2) Tko koristi spolne usluge djeteta koje je navršilo petnaest godina uz davanje bilo kakve naknade ili protučinidbe, a znao je ili je morao i mogao znati da se radi o djetetu,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Tko osobu za koju je znao ili je morao i mogao znati da je dijete radi zarade silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede na pružanje spolnih usluga, ili tko koristi spolne usluge tog djeteta uz naplatu, a znao je ili je morao i mogao znati za navedene okolnosti,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(4) Tko oglašava iskorištavanje spolnih usluga djeteta,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Iskorištavanje djece za pornografiju

Članak 163. (144/12, 118/18, 126/19)

(1) Tko dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na sudjelovanje u snimanju dječje pornografije ili tko organizira ili omogućiti njezino snimanje,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko neovlašteno snima, proizvodi, nudi, čini dostupnim, distribuira, širi, uvozi, izvozi, pribavlja za sebe ili drugoga, prodaje, daje, prikazuje ili posjeduje dječju pornografiju ili joj svjesno pristupa putem informacijsko komunikacijskih tehnologija.

(3) Tko dijete silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede na snimanje dječje pornografije,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.

(5) Dijete se neće kazniti za proizvodnju i posjedovanje pornografskog materijala koji prikazuje njega samog ili njega i drugo dijete ako su oni sami taj materijal proizveli i posjeduju ga uz pristanak svakog od njih i isključivo za njihovu osobnu upotrebu.

(6) Dječja pornografija je materijal koji vizualno ili na drugi način prikazuje pravo dijete ili realno prikazano nepostojeće dijete ili osobu koja izgleda kao dijete u pravom ili simuliranom spolno eksplicitnom ponašanju ili koji prikazuje spolne organe pravog djeteta ili realno prikazanog nepostojećeg djeteta ili osobe koja izgleda kao dijete u spolne svrhe. Materijali koji prikazuju spolne organe pravog djeteta ili realno prikazanog nepostojećeg djeteta ili osobe koja izgleda kao dijete, a koji imaju umjetnički, medicinski ili znanstveni značaj ne smatraju se pornografijom u smislu ovoga članka.

Iskorištavanje djece za pornografske predstave

Članak 164. (NN 118/18, 126/19)

- (1) Tko dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na sudjelovanje u pornografskim predstavama, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (2) Tko zarađuje od pornografskih predstava u kojima sudjeluje dijete ili na drugi način iskorištava dijete za pornografske predstave, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina.
- (3) Tko silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede dijete na sudjelovanje u pornografskoj predstavi, kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.
- (4) Kaznom zatvora iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko gleda pornografsku predstavu uživo ili putem komunikacijskih sredstava ako je znao ili je morao i mogao znati da u njoj sudjeluje dijete.
- (5) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka će se i uništiti.
- (6) Pornografska predstava je prikazivanje uživo ili putem komunikacijskih sredstava pravog djeteta ili realno prikazanog nepostojećeg djeteta ili osobe koja izgleda kao dijete u pravom ili simuliranom spolno eksplicitnom ponašanju ili spolnih organa pravog djeteta, realno prikazanog nepostojećeg djeteta ili osobe koja izgleda kao dijete u spolne svrhe.

Upoznavanje djece s pornografijom

Članak 165. (NN 118/18)

- (1) Tko djetetu mlađem od petnaest godina proda, pokloni, prikaže ili javnim izlaganjem, posredstvom računalnog sustava, mreže ili medija za pohranu računalnih podataka ili na drugi način učini pristupačnim spise, slike, audiovizualne sadržaje ili druge predmete pornografskog sadržaja ili mu prikaže pornografsku predstavu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Predmeti, posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal će se i uništiti.
- (3) Pornografijom se u smislu ovoga članka smatra materijal koji vizualno ili na drugi način prikazuje osobu u pravom ili simuliranom spolno eksplicitnom ponašanju ili koji prikazuje spolne organe ljudi u spolne svrhe. Materijali koji imaju umjetnički, medicinski ili znanstveni značaj ne smatraju se pornografijom u smislu ovoga članka.

Teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta

Članak 166. (144/12, 118/18)

- (1) Ako je kaznenim djelom iz članka 158. stavak 1., članka 162. stavka 1. i 2., članka 163. stavka 1. i 2. te članka 164. stavka 1. i 2. ovoga Zakona djetetu nanescena teška tjelesna ozljeda ili je narušen njegov tjelesni ili emocionalni razvoj ili je dijete ostalo trudno, ako je u djelu sudjelovalo više počinitelja, ili je djelo počinjeno nad posebno ranjivim djetetom ili je

počinjeno od bliske osobe ili osobe s kojom dijete živi u zajedničkom kućanstvu, ili je počinjeno na osobito okrutan ili osobito ponižavajući način,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(2) Ako je kaznenim djelom iz članka 158. stavka 5., članka 162. stavka 3., članka 163. stavka 3. i članka 164. stavka 3. ovoga Zakona djetetu nanescna teška tjelesna ozljeda ili je narušen njegov tjelesni ili emocionalni razvoj ili je dijete ostalo trudno, ako je u djelu sudjelovalo više počinitelja, ili je djelo počinjeno nad posebno ranjivim djetetom ili je počinjeno od bliske osobe ili osobe s kojom dijete živi u zajedničkom kućanstvu, ili je počinjeno na osobito okrutan ili osobito ponižavajući način,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz članka 158., članka 162., članka 163. ili članka 164. ovoga Zakona prouzročena smrt djeteta,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom.